

Türkiye
Sosyo-Ekonomik
Statü Endeksi
TÜSES

TOPLUMSAL YAPI ARAŐTIRMALARI PROGRAMI (TYAP)

Toplumsal Yapı Araştırmaları Programı (TYAP), Türkiye'deki toplumsal yapı ve değişimin anlaşılabilmesi ve derinlikli bir biçimde değerlendirilebilmesi için kuramsal, kavramsal ve ampirik bir temel sağlamayı amaçlamaktadır. TYAP kapsamında toplumsal değişim, tabakalaşma, meslekler, çalışma yaşamı, eşitsizlik ve hareketlilik alanlarında araştırmalar gerçekleştirilmekte, etkinlikler gerçekleştirilmekte ve yayınlar yapılmaktadır.

TYAP bünyesinde toplumsal yapı ve toplumsal değişimi ampirik olarak analiz etmenin bir aracı olarak Türkiye Sosyo-Ekonomik Statü Endeksi (TÜSES) geliştirilmiştir. Temelde bir tabakalaşma ölçeği olan TÜSES ile sosyal yapı ve problem araştırmalarındaki sosyo-ekonomik bileşenin analize daha kolay bir biçimde katılması sağlanmaktadır. Böylece toplumsal yapının tahlil edilmesinde kuramsal ve kavramsal bütünlüğü olan, pratik ve kolay uygulanabilir bir analiz aracı oluşturulmuştur.

TÜSES HAKKINDA

TÜSES, Türkiye için önemli bir ihtiyaç olan sağlam bilimsel ve kuramsal temellere sahip bir sosyoekonomik statü endeksidir. Endeks, akademisyenlerden, eğitim planlamacılarına, sivil toplum kuruluşlarından uluslararası kuruluşlara, yerel yönetimlerden merkezi hükümet birimlerine, kanun yapıcılardan politika geliştiricilere kadar yerel, ulusal ve uluslararası düzeydeki çeşitli aktörlerin ihtiyaç duyduğu teorik bütünlüğü olan, pratik ve kolay uygulanabilir bir analiz aracı sağlamaktadır.

TÜSES, esnek ve toplumsal gerçekliği yansıtan bir tabakalaşma modelidir. Türkiye'nin hane yapısı ve istihdam koşulları düşünülerek hazırlanan endeks hane düzeyinde geliştirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle bir mesleki itibar ölçeği geliştirilmiştir. Endeksin temel bileşenleri olan eğitim, gelir ve meslek değişkenlerinin ve SES Skoru üzerindeki etkisinin belirlenmesinde istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. TÜSES, geçerlilik ve istatistiki güvenilirlik sağlanmış tek ulusal ölçektir.

TÜSES

İstenilen alanın gerektirdiği veri zenginliği ve çeşitliliğine sahip olmayı,

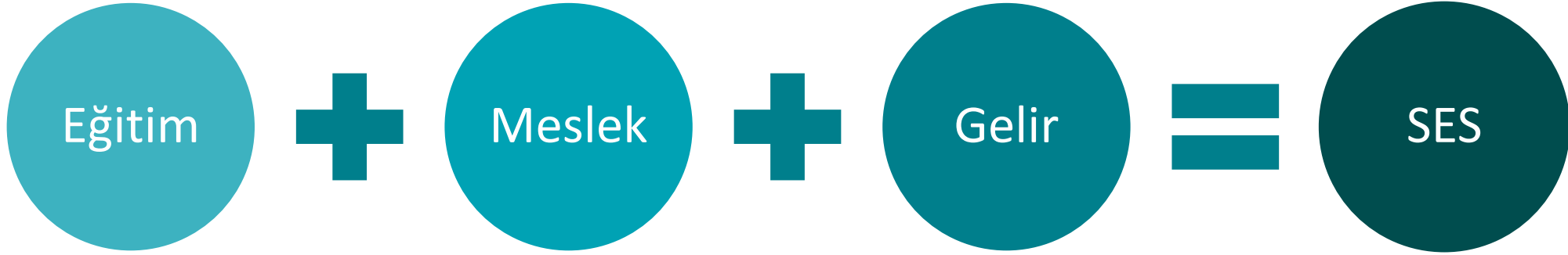
Standart, karşılaştırılabilir ve şeffaf bilgi üretimini,

İhtiyaç duyulan sosyo-ekonomik verilerin düzenli ve hızlı elde edilebilmesini,

Farklı sosyal meselelerin ve sorunların sosyo-ekonomik perspektiften analiz edilebilmesini sağlar.

TÜSES NASIL OLUŞTURULDU?

TÜSES'in temel bileşenleri eğitim, gelir ve meslektir. Bu değişkenlerin SES Skoru üzerindeki etkisi istatistiksel olarak analiz edilmiş ve bir formüle dönüştürülmüştür.

TÜSES NASIL OLUŞTURULDU?

Mesleki İtibar Skalasının Oluşturulması

Nicel bir araştırma ile mesleklerin itibar puanları ve sırası elde edilmiştir.

SES Bileşenlerinin Tespiti

Nicel bir araştırma ile SES ile ilişkili olarak görülebilecek bilgiler toplanmış ve SES bileşeni olarak meslek, eğitim ve gelir tespit edilmiştir.

SES Formülünün Oluşturulması

SES bileşenleri etki düzeyi belirlenerek genel bir SES formülü elde edilmiş ve bu formül standardize edilerek 0-100 arası bir SES ölçeğine dönüştürülmüştür.

SES Gruplarının Belirlenmesi

Oluşturulan hane ses skorları kümeleme analizi yoluyla kümelenecek ve SES grupları tespit edilmiştir.

TÜSES NASIL OLUŞTURULDU?

Türkiye’de SES gruplarının dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir.

TÜSES NEDEN FARKLI?

TÜSES Türkiye’de uygulanan diğer SES ölçekleri ve sınıf şemaları ile karşılaştırıldığında yöntem ve uygulanabilirlik açısından özgünlüğü ve geçerliliği ile öne çıkmaktadır.

TÜSES hane temellidir

Türkiye’nin hane yapısı ve istihdam koşulları düşünülerek hazırlanan endeks hane düzeyinde geliştirilmiştir. TÜSES diğer modellere göre daha esnek ve toplumsal geçekliği daha iyi yansıtan bir tabakalaşma modelidir.

TÜSES’te mesleki itibar dikkate alınmaktadır

Türkiye Mesleki İtibar Skalası’na (T-MİS) dayanan TÜSES mesleki itibarı bir bileşen olarak almasıyla daha zengin ve derinlikli bir analiz sunar. derinlikli bir analiz sunar.

TÜSES NEDEN FARKLI?

TÜSES'te gelir hane büyüklüğüne duyarlıdır

TÜSES'te gelir hanenin gerçek refah düzeyini gösterecek biçimde ortalama harcanabilir gelir olarak hesaplanmaktadır.

TÜSES Türkiye'de geçerlilik ve istatistiki güvenilirlik sağlanmış tek ulusal ölçektir

TÜSES'te yer alacak temel bileşenlerin (eğitim, gelir ve meslek) belirlenmesi ve ağırlıklarının oluşturulmasında istatistiki yöntemler kullanılmıştır.

TÜSES nesnel bir formülasyona dayalıdır

TÜSES'te, önceden belirlenmiş değişkenler ve etkenler bulunmamaktadır. TÜSES sosyal yapıdaki etkenlerin değişimine duyarlı bir modeldir.

TÜSES NERELERDE KULLANILABİLİR?

TÜSES

sosyal bilimcilerin yansira siyasal araştırmalar, ekonomi araştırmaları,

piyasa araştırmaları, pazarlama çalışmaları, reklam planlaması

ve reyting ölçümü gibi bir dizi alanda

gerekli sosyo-ekonomik bakışı kolayca sağlamak üzere ihtiyaç duyulan

önemli analiz aracıdır.

TÜSES NERELERDE KULLANILABİLİR?

TÜSES'in Bazı Kullanım Alanları:

- Sosyoloji, siyaset bilimi, iktisat, işletme, reklamcılık gibi akademik disiplinlerde yapılacak temel bilimsel araştırmalarda sosyo-ekonomik etkilerin analizinde
- Toplumsal meselelerin çözümlenmesinde sosyo-ekonomik değişkenlerin etkisinin belirlenmesinde
- Toplumsal yapı ve sosyal problem araştırmalarında
- Siyasal araştırmalarda siyasi eğilimleri, parti tercihleri, partilerin seçmen kitleleri, oy verme davranışlarının sosyal gruplara göre derinlikli analizinde

TÜSES NERELERDE KULLANILABİLİR?

TÜSES'in Bazı Kullanım Alanları:

- Reklam ve pazar araştırmalarında hedef kitlenin belirlenmesi, kitlenin tüketim alışkanlıkları ve hizmet beklentileri, kampanya koşullarının hedef kitleye göre düzenlenmesinde
- Yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde politika yapıcılar ve uygulayıcıların araştırmalarında
- Bölgesel ve ulusal sosyal hizmetlerin ihtiyaç ve uygulama alanlarının belirlenmesi ve tarama çalışmalarında
- Her türlü sosyal planlama ve kalkınma projelerinde

TÜSES ile
toplumsal yapı araştırmaları
artık daha derinlikli...

TOPLUMSAL YAPI

ARAŐTIRMALARI PROGRAMI

www.tyap.net

toplumsalyapi